

RISENGA

BARNEHAGE

ÅRSPLAN FOR BARNEHAGEÅRET 2016/2017

HÅND I HÅND
- VI SKAPER
VENNSKAPSBÅND!

Innhold:

1. Velkommen til barnehageåret 2016-2017
2. Den gode voksne i Risenga barnehage
3. Pedagogisk grunnsyn
4. Lover og planverk
5. Fagområdene
6. Satsningsområdene våre
7. Barns medvirkning
8. Lek og sosial kompetanse
9. Språkutvikling
10. Samarbeid - barnehage - hjem
11. SU, samarbeidsutvalget
12. Overgang barnehage - skole
13. Barnehagens samarbeidspartnere og TFS
14. Likestilling
15. Dokumentasjon
16. Mobbing i barnehagen
17. Tradisjoner / årshjul

1.Velkommen til barnehageåret 2016-2017

Vi i Risenga barnehage ønsker barn og foreldre velkomne til et nytt barnehageår. De voksne som jobber i barnehagen skal gi barna en glad og trygg hverdag og en opplevelse av at de er verdifulle!

Kinaputten er vår småbarnsavdeling med 14 barn i alderen 0-3 år. Dynamitten er vår stor barnsavdeling med 28 barn i alderen 3-6 år.

I år er det 11 voksne som jobber i Risenga barnehage.

Kinaputten;

Sonja – pedagogiskleder i 100 %

Lilliane – pedagog 2 i 50 % og assistent i 50 %

Nabila – assistent i 100 %

Rosana – assistent i 100 %

Dynamitten;

Nataliya – pedagogisk leder i 100 %

Mia – pedagog 2 i 80 %

Raymond – assistent i 100 %

Mira – assistent i 100 %

Hilde – assistent i 100 %

Katarina – assistent i 50 %

Therese – styrer 80 % og pedagog i 20 %

Våre satsningsområder er språk, tekst og kommunikasjon, musikk. Vi i barnehagen ønsker nå å satse enda mer på språk, språkutvikling og flerkulturelt arbeid i barnehagen. Vi har mange barn som er flerspråklige og ønsker nå å gå fra å være en barnehage med minoriteter til å være en barnehage med flerkulturell pedagogisk teori og

praksis. Dette skal vi gjøre ved å øke den flerkulturelle kompetansen i personalet, bruke foreldre som ressurser og synliggjøre det flerkulturelle mangfoldet vi har i barnehagen.

Barnehagen har mange tradisjoner i løpet av barnehageåret; Forutmarked, Luciafeiring, julevandring, nissefest, karneval, påskefrokost, vårfest, aktivitetssdag, vårslepp for 5 åringer og sommerfest i regi av SU. De fleste arrangementene er for barn og personalet i barnehagen, men vi inviterer dere foreldrene med på enkelte arrangementer, som dere vil få egen invitasjon til. I år ønsker vi å innføre en ny tradisjon og det er julegrantenning 1.desember.

Barnehagen har 5 planleggingsdager i året, barnehagen holder stengt disse dagene. Vi hadde to plandager i august, vi skal ha en sammen med de andre barnehagene til eierne 17. mars, en sammen med Asker kommune 18.april og evalueringsarbeid 26.mai.

Barnehagen holder stengt 4 uker om sommeren. Dette barnehageåret (sommeren 2017) blir det ukene; 27, 28, 29 og 30. Vi har planleggingsdager 31. juli og 1. august, så vi starter opp igjen 2.august for barna.

Vi ønsker alle et flott barnehageår!

Kontakt oss gjerne;

1. E-post til: risenga@online.no
2. Telefon til kontoret og Dynamitten: 66780160
3. Mobilnummer til Kinaputten: 97468434

2. Den gode voksne i Risenga barnehage skal;

Snakke MED og ikke bare til barna

Være en som barna kan stole på

«Bade» barna i språk

Gi trygghet

Veilede barna

Være engasjert

Gi omsorg

Være observerende

Være tydelig

Være lekende

Vise forståelse

Være støttende

Være lyttende

Være hjelpsom

Tulle, tøyse og ha humor

Være tilstedeværende

Være nysgjerrig og undrende

3. Pedagogisk grunnsyn

Vi voksne i Risenga barnehage ser på barn som aktive og kompetente individer og vil at alle barn skal bli sett og hørt. Vi ser på barns medvirkning som en forutsetning for at barn skal lære og vi mener at trygghet og omsorg er viktige faktorer for at barna skal trives i barnehagen.

Vi ønsker å sette fokus på flerkulturelt samhold og fellesskap igjennom de ulike kulturene vi har i barnehagen. Med hovedvekt på tradisjoner, matretter, språk, leker, sanger og fra land som personalet og barna i barnehagen representerer, så er vi med på å skape toleranse og engasjement hos barna. Vi vil at alle barna skal føle seg trygge og at vi skaper en harmonisk stemning i barnehagen. Barna skal få mulighet til å utvikle seg i takt med seg selv og gruppen igjennom lek og

læring. De skal lære noe nytt hver dag igjennom ulike aktiviteter og rutiner i barnehagehverdagen. Trygge barn har bedre selvbilde og selvtillit og dette er noe vi ønsker å være med på å skape.

“Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap”(Barnehageloven §2).

4.Lover og planverk

Lover og planverk som årsplanen bygger på;

Lov om barnehager

Formål; Sikre barn gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem. Videre omhandler loven godkjenning, personalet, vedtekter, taushetsplikt og opplysningsplikt. Barnehagen skal være en pedagogisk tilrettelagt virksomhet. Alle barnehageeiere er pålagt å følge barnehageloven.

Rammeplanen for barnehager

Formål; Gi personalet en forpliktende ramme å arbeide etter i planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens innhold for å gi barn gode utviklings og aktivitetsmuligheter i nær forståelse med hjemmet. Den understreker barns rett til medvirkning og barnehagens plikt til å ta hensyn til individuelle forutsetninger.

5.Fagområdene

Rammeplanen er en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens virksomhet. Rammeplanen har 7 fagområder som vi skal igjennom i løpet av et barnehageår. Vi har valgt å legge vekt på ulike fagområder i ulike måneder for å være sikker på at vi har vært igjennom alle fagområdene i løpet av året. Hvert fagområde dekker et vidt læringsfelt og de vil ofte gå i hverandre i hverdagen i barnehagen.

De 7 fagområdene er;

1. Kommunikasjon, språk og tekst – dette fagområdet er gjennomgående hele året
2. Kropp, bevegelse og helse – dette fagområdet jobber vi med i januar og februar
3. Kunst, kultur og kreativitet – dette fagområdet er gjennomgående hele året
4. Natur, miljø og teknikk – dette fagområdet jobber vi med i mai og juni
5. Etikk, religion og filosofi – dette fagområdet jobber vi med i november og desember
6. Nærmiljø og samfunn – dette fagområdet jobber vi med i september og oktober
7. Antall, rom og form – dette fagområdet jobber vi med i mars og april

6.Satsningsområdene våre

Kommunikasjon, språk og tekst – dette fagområdet jobber vi med hele året da vi legger vekt på språkutvikling som er et av våre satsningsområder. Tidlig og god språkstimulering er viktig i barnehagen. Både verbal og ikke - verbal kommunikasjon er viktig for å utvikle et godt muntlig språk. Tekst omfatter både skriftlig og muntlige fortellinger, dikt, rim, regler og sanger.

Barna skal lære å uttrykke seg, bli trygge på sitt eget språk og bruke det riktig. Vi er en barnehage med mange minoriteter. Det er viktig for oss at alle som går i Risenga barnehage har muligheten til å bruke det norske språket på lik linje med sine jevnaldrende. Vi kartlegger og styrker språket i egne ukentlige språkgrupper.

Kartleggingsverktøyet vi bruker i samarbeid med Asker kommune er TRAS, (Tidlig registrering av språk). Språkgruppene blir satt sammen ut i fra barnets utviklingsnivå, slik at alle får den støttehjelpen de trenger.

Barna skal i løpet av barnehageåret ha blitt kjent med mange eventyr og sanger, som er en del av kulturarven vår. Barna skal lytte til lyder og rytme i språket og bli fortrolige med tall og bokstaver.

Kommunikasjon er noe vi driver med daglig, gjennom hele dagen. Alle aktiviteter, formelle og uformelle, inneholder en form for kommunikasjon. Vi ønsker å være bevisst på kommunikasjonen og gjøre den så enkel som mulig for barna. Dette gjøres gjennom å snakke til hverandre med respekt, gi klare beskjeder til hverandre og å være anerkjennende ovenfor hverandre. Personalet i barnehagen er rollemodeller og bidrar gjennom sin egen væremåte til barns læring av sosiale ferdigheter. De må også oppmuntre og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklig aktive eller har sen språkutvikling. De skal oppmuntre barna til å få bedre ordforråd og begrepsforståelse.

Språkutvikling for barna er viktig fordi:

1. Barnet lærer hva det kan bruke språket til, og at det lærer selve språksystemet.
2. Språket er avgjørende for barnets utvikling både sosialt, emosjonelt og intellektuelt.
3. God språkutvikling i tiden før skolestart er av stor betydning for senere læring, også når det gjelder skriftspråk og leseforståelse.

I Stortingsmelding nr. 41, Kvalitet i barnehagen står det;

1. Språkstimulering er en av barnehagens viktigste oppgaver.
2. Regjeringen har som mål at alle barn bør beherske norsk før de begynner på skolen.
3. Barnehagen må kunne tilby barna et rikt språkmiljø, slik at de kan utvikle språkene sine på en god måte.
4. Et rikt språkmiljø forutsetter at personalet har god kompetanse innen språk og flerspråklighet, og kunnskap om hvordan de kan tilrettelegge for god språkutvikling for alle barn.

Det vil si at vi som voksne i barnehagen må legge til rette for et variert språkmiljø som skal være både lekende og lærende. Vi må oppmuntre barn med to- eller flerspråklig bakgrunn til å være språklige aktive og samtidig hjelpe dem til å få erfaringer som bygger opp deres begrepsforståelse og ordforråd i norsk. Det må være rom for å kunne bruke morsmålet sitt i barnehagen, samtidig som vi jobber aktivt med å fremme den norskspråklige kompetansen hos alle barna. Det flerkulturelle mangfoldet blant barn og voksne skal synliggjøres i barnehagen, slik at alle kan kjenne seg velkommen og få en positiv identitetsutvikling.

Kunst, kultur og kreativitet – dette fagområdet jobber vi med hele året da vi legger vekt på kreativitet blant annet igjennom musikk. Barnehagens oppgave er å gi barna muligheter til å oppleve kunst og kultur og til selv å kunne uttrykke seg estetisk. Dette gjør vi ved å støtte nysgjerrighet, kreativitet og skaperglede hos barna. Vi kommer til å jobbe med forming i hvert fagområde og i de ulike temaene vi har hele året.

Musikk er viktig for barna fordi;

* Musikk er ofte forbundet med glede, noe som gir god grobunn for utvikling og læring.

* Musikk er samlende for barnegruppen, det øker gruppetilhørigheten og virker sosialt fremmende.

* Musikk og språk er nært forbundet. Sang, rim og regler gir bedre språkutvikling.

Vi voksne skal lære barna å benytte musikk på en positiv måte og vi skal bruke musikk i hverdagen til barna. Det vil si at vi voksne som jobber i barnehagen må legge til rette for at barna kan bruke sangbøker, instrumenter og varierte materialer for å uttrykke seg igjennom musikken.

7.Barns medvirkning

Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige gjøremål. Barn skal få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Vi vektlegger god kommunikasjon mellom barna og personalet.

Eksempler på barns medvirkning i vår barnehage:

* Barna har stor mulighet for frilek, de får velge hva de vil holde på med: tegning, perling, Lego, plastelina mm. Rollelek, duplo, togbane, Barbie, biler, mm.

* Vi er lydhøre ovenfor barnas innspill og forslag til aktiviteter og turer.

* Barna får velge hva de ønsker å spise av pålegg til lunsj og være med å bestemme varmmat til fredagene. De får også velge om de vil ha frukt eller grønnsaker til bursdagsfeiring i barnehagen.

FN's barnekonvensjon vektlegger at alle barn skal få rett til å si sin mening i alt som vedrører det. Vi vil at barna skal oppleve at de får være med på å forme hverdagen sin. De skal inkluderes i planlegging av barnehagehverdagen der det er naturlig. Vi ønsker å formidle til barna at deres ønsker og forslag er viktig og vi støtter dem til å fremme egne interesser. Barns medvirkning handler om å bli hørt og anerkjent. Barns uttrykk skal bli sett og tatt på alvor i alle sammenhenger. Barna tilbringer store deler av sine første leveår i barnehagen. Det er derfor viktig at personalet er til stede, lytter og ser hvert enkelt barn og deres ønsker og behov.

8.Lek og sosial kompetanse

Ettersom vi setter lek og vennskap høyt, er det viktig å legge til rette for gode relasjoner. Å delta i lek og få gode venner er avgjørende for barnets trivsel. Samspill med andre barn legger også grunnlaget for sosial kompetanse og læring, ettersom barnet lærer seg å ta hensyn til og tilpasse seg de andre barna. Leken har mange uttrykksformer og kan føre til forståelse og vennskap på tvers av alder, språklig og kulturell ulikhet.

En annen ting ved lek er at den fremmer barnets utvikling både emosjonelt, språklig, motorisk og kognitivt. Lek brukes også til bearbeiding av følelser og ikke minst lek gir glede.

I Risenga barnehage vil vi sette leken høyt, både den frie leken og den pedagogiske leken. Vi ønsker å bruke mye bevegelsesleker for å fremme barnas nysgjerrighet til lek sammen med andre barn og voksne.

Leken står veldig sterkt i barnehagehverdagen, og vi vil legge forholdene til rette for en god lek ved:

Å være tilgjengelig for barnet

Å få leken i gang

Å bidra til at alle har noen å leke med

Å gi omsorg

At barn med samme morsmål får leke sammen.

Leker som inspirerer til fantasi

Å lytte til hvert enkelt barns medbestemmelse

Det fysiske rom

Å gi opplevelser

Å være gode voksenmodeller

9.Språkutvikling

“En rekke barn har et annet morsmål enn norsk og lærer norsk som andrespråk i barnehagen. Det er viktig at barna blir forstått og får mulighet for å uttrykke seg. Barnehagen må støtte at barn bruker sitt morsmål og samtidig arbeide aktivt med å fremme barnas norskspråklige kompetanse.” (Kunnskapsdepartementet, Rmpl. 2011, s. 35)

Språket er avgjørende for barnets utvikling både sosialt, emosjonelt og intellektuelt. Barnehagen er den viktigste integritets- og språklæringsarenaen for minoritetsspråklige barn. God språkutvikling i tiden før skolestart er av stor betydning for senere læring, også når det gjelder skriftspråk og leseforståelse.

Forskning viser at utvikling av morsmålet i tillegg til å ha en egenverdi i seg selv (opplevelse av egen identitet og mestring på mange områder), er svært viktig også for utviklingen av andrespråket (Cummins, Thomas og Collier). Når barnet har gode kunnskaper og ferdigheter på sitt morsmål, vil dette også komme utviklingen på andrespråket til gode.

I barnehagen er synliggjøring av barnas morsmål en viktig faktor for at barn med minoritetsspråklig bakgrunn skal utvikle positiv identitet. Det skal oppleves meningsfullt å snakke sitt morsmål, og i en flerkulturell barnehage er alle språk like verdifulle. Barnehagen må derfor respektere og støtte barna i deres bruk av morsmålet sitt, selv om det ikke er andre med samme morsmål i barnehagen. Samtidig skal vi i barnehagen arbeide aktivt for å fremme barnas begrepsforståelse og ordforråd på norsk.

Det er derfor viktig at både foreldre og barnehagepersonale gir anerkjennelse for at vi snakker flere språk “her hos oss”. Og vi må gjøre det klart for foreldrene at forskning viser at å bruke morsmålet når de snakker med barna sine er viktig i forhold til barnets videre språkutvikling. Barnet selv må få bruke det språket det vil.

Utvikling av norsk som andrespråk

Barna lytter seg gjerne inn i det nye språket. Prat med barnet selv om det har en taus periode, sett ord på det som skjer. Ved gjentakelser lærer barnet å forstå det nye språket. Barna lærer først og fremst språket gjennom førstehåndserfaringer.

Ved å bruke språket aktivt og bevist hele dagen får vi språkstimulering i alle situasjoner. Eks. ved påkledning, måltidet, toalettbesøk og praktiske oppgaver. Her er det tusen emner og snakke om. Sett ord på handlinger (medfølgende tale) og dette kan bli samtaler som ofte da er knyttet til konkrete handlinger, noe som letter forståelsen av innholdet.

Når barnehagen ikke har tospråklige assistenter eller andre ansatte som behersker barnets morsmål er det viktig å tilrettelegge for metoder som bidrar til å øke barns muligheter for forståelse og deltakelse i hverdagen. Man kan for eksempel legge til rette for lek og aktiviteter som synliggjør barnets ressurser framfor barnets manglende norskspråklige ferdigheter. Barna som ikke uttrykker seg verbalt på norsk kan likevel sitte inne med et stort ordforråd, og kan forstå mye av kommunikasjonen som foregår i omgivelsene. Disse barna må få mulighet til å vise at de forstår selv om de ikke er klare for å uttrykke seg verbalt på norsk enda. Dette kan være aktiviteter hvor barna kan vise med handling at de forstår. F.eks.: "Kan du hente et glass?", "kan du gi meg en ball?" Slike aktiviteter kan legges opp som en lek, implementeres i dagligdagse situasjoner eller benyttes i formelle lærings situasjoner som samlingsstund.

Språk læres som sagt best i naturlige sammenhenger, bruk språket og dialogen aktiv med barnet. Barn utvikler språk i samspill med andre mennesker og samtaler er den mest grunnleggende læringsaktiviteten for barn i alderen 2-6 år.

Det er viktig at barn møter voksne som bruker et rikt og variert språk i samtaler med barn og som inviterer barna inn i samtalen. Ikke fokuser på stavefeil/uttalefeil, prøv å forstå barnet slik at det får lyst til å snakke mer. Uttalefeil er en bagatell i denne sammenheng. Tegn til tale kan være god hjelp i oppstarten, det er med på å forsterke ordene og bruke flere sanser.

Det tar ca. 1-2 år å utvikle et nytt hverdagsspråk dersom man utsettes for intensiv språkstimulering.

Det er naturlig at barn med to eller flere språk trenger lengre tid på å bli sikker i et nytt språk. Det er sjelden at alt er på plass før skolestart. Det tar opp til 5-7 år å lære et språk fullstendig, slik at språket blir et redskap for tenking og læring.

10.Samarbeid barnehage - hjem

For å få til en god barnehage er vi avhengige av et åpent og nært samarbeid med foreldrene med gjensidig tillitt og respekt. Det er viktig at barnehagen og hjemmet står sammen om å skape en god hverdag for barnet. Den daglige kontakten er viktigst, slik at vi kan utveksle informasjon om barnet. Vi ønsker oss tilbakemeldinger på det vi gjør, både positivt og negativt. Både foreldre og personalet har forventinger til hverandre. Barnehagen forventer at foreldrene følger opp og leser informasjon som ukeplaner, månedsplaner etc., slik at samarbeidet går lettere i hverdagen.

Det formelle samarbeidet består av foreldremøter, foreldresamtaler og brukerundersøkelser.

11.Samarbeidsutvalget, SU

Samarbeidsutvalget består av foreldrene til barna i barnehagen, ansatte og styrer. Styrer har møte, tale og forslagsrett i SU. Eier kan delta hvis de ønsker. Det velges representanter til samarbeidsutvalget hvert år. Det velges en representant og en vara fra hver avdeling i barnehagen. SU skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Foreldrerådet består av alle foreldrene i barnehagen. For nye foreldre har vi også en liten sammenkomst under besøksdagen på våren og en introduksjonssamtale ved oppstart på høsten.

12.Overgang barnehage - skole

I arbeidet for å oppnå et helhetlig og sammenhengende opplæringsforløp for alle barn og unge i kommunen oppfordres det til et tett samarbeid mellom elever, foreldre og ansatte i opplæringsinstitusjonene. Dette for å skape trygghet rundt overgangen mellom barnehage og skole.

Begrepet livslang læring vektlegges i rammeplanen for barnehager. Livslang læring er viktig i dagens kunnskapssamfunn og barnehagen blir nå regnet som en del av utdanningssystemet. Barnehage og skole har stor innvirkning på barns grunnleggende holdninger til læring og blir viktige læringsarenaer i den livslange læringsprosessen. Det er i samarbeid med skolen utarbeidet et overgangsskjema som vi fyller ut og som foresatte må signere før vi kan levere det videre til skolen. Skolen holder et foreldremøte for foreldre i januar/februar og et i juni. Barna skal ha en besøksdag på skolen i mai. Barna får også møte de andre barna i Risengasonen på en felles utedag på våren.

13.Barnehagens samarbeidspartnere og TFS

Barnehagen samarbeider med andre tjenester og institusjoner i kommunen som PPT, helsestasjonen og barneverntjenesten. Ved samarbeid må bestemmelsen om taushet – og opplysningsplikt i barnehageloven og annet regelverk overholdes.

Personalet deltar i kommunens kompetanseheving og er med på kurs i regi av Asker kommune.

TFS - Tverrfaglig samarbeidssystem er et lavterskel tilbud Asker kommune tilbyr barn og foreldre som bor i kommunen. Dette er en arena hvor man kan komme å drøfte utfordringer man måtte ha om oppdragelsen eller lignende med fagpersoner som jobber i kommunen. Hver sone i kommunen har hvert sitt team som jobber med barna i den sonen barnehagen er. I teamet sitter det representanter fra PPT, en helsesøster, en fra barneverntjenesten og en pedagog. Disse personene bistår med veiledning, råd og hjelp for ditt barn. Foreldrene og en fra barnehagen er alltid med hvis de har meldt inn en sak, og foreldrene kan bestemme om de ønsker at alle fagpersonene skal være med på møtet.

14.Likestilling

Gutter og jenter skal ha like muligheter til å bli sett og hørt og oppmuntres til å delta sammen i alle aktiviteter i barnehagen. Det er viktig at personalgruppa reflekterer over egne holdninger i forhold til likestilling mellom kjønnene og at vi ser på samfunnets forventninger til gutter og jenter. Barnehagen skal være med å oppdra barna til å møte og skape et likestilt samfunn.

15.Dokumentasjon

Vi ønsker å dokumentere vårt arbeid i barnehagen for å kunne bruke det i evalueringsarbeidet og for at foreldrene skal kunne følge med i barnas hverdag. Hver måned sender vi ut en månedsplan og en månedsevaluering med hva vi har gjort og med en oppdatering av barnas hverdag. Ukeplanen legges ut på hjemmesiden hver uke. Her står det hvilke tema uken har, aktiviteter, bursdagsfeiring, turer og informasjon til foreldrene hvis det er noe spesielt som skjer den uken. Bilder blir også brukt i dokumentasjonsarbeidet.

16. Mobbing i barnehagen

Definisjon;

Med mobbing eller plaging forstår vi psykisk eller fysisk vold rettet mot et offer, utført av enkeltpersoner eller grupper. Mobbing forutsetter et ujevnt styrkeforhold mellom offer og plager(e), og episodene gjentas over tid.

Definisjonen varierer i ulike land, men de tre hovedelementene i definisjonen er de samme over hele verden:

1. Mobbing er negative handlinger fra en eller flere rettet mot et offer.
2. Mobbing pågår over tid.
3. Mobbing forutsetter et ujevnt styrkeforhold mellom offer og plager(e).

Ulike typer mobbing

1. Fysisk mobbing; slag, spark, knuffing og stjeling eller ødeleggelse av eiendeler
2. Verbal mobbing: erting, håning og truing
3. Sosial ekskludering: systematisk utfrysning fra sosiale grupper («du får ikke leke med oss»)

Når barna blir eldre kan de også møte mobbing på nettet og relasjonsmobbing som vil si ryktespredning slik at også andre ekskluderer deg.

(Stopp, slik stopper vi mobbing av Erlend Moen)

Forskning viser at det er en indirekte sammenheng mellom barns oppdragelse og mobbing. En oppdragelsesstil som gir usikker eller ambivalent tilknytning mellom voksne og barn kan for eksempel føre til mistolkning av andres intensjoner og manglende evne til empati i forhold til jevnaldrende.

Nøkkelen til god mental helse ligger altså i de relasjoner et barn har til familien, vennene og andre viktige mennesker. Sosial støtte er identifisert som en forebyggende faktor med tanke på mobbing. Nøkkelpersoner til å gi støtte for barnet er foreldre og ansatte i barnehagen.

For at barn ikke skal utvikle mobbeatferd er det viktig at de ansatte i barnehagen utvikler sin evne til å tidlig indentifiserer barn med sosiale sårbarheter/begynnende mobbeatferd og at de samarbeider godt med foreldrene.

(Universitetslektor Tove Flack)

Hva gjør vi i Risenga barnehage for å forebygge mobbing:

Vi bruker bøker om Nelly og Hamza for å styrke barnas sosiale kompetanse. Her følger barna med på samspillet og vennskapet mellom Nelly og Hamza. De lærer blant annet om hvordan de skal være mot andre mennesker og hvordan følelsene kjennes ut på kroppen når en er i ulike sinnstemninger; glad, lei seg, redd, sint osv. I bøkene er det spørsmål underveis slik at barna kan snakke om egne opplevelser og tanker. De ansatte bruker også ulike observasjonsverktøy for å se hvordan barnegruppa fungerer sosialt. Det er ingen observasjoner som har en verdi i seg selv, men det er når de voksne reflekterer over observasjonene og på bakgrunn av det setter inn tiltak, at det har en funksjon i forhold til å bedre forholdene til de som blir utestengt/mobbet. Som oftest vil aktive voksne i lek, økt voksen tetthet, tilstedeværelse og oppmerksomhet være virksomme tiltak. Vi bruker også barnemøter med en liten gruppe eller barnesamtaler med enkeltbarn for at barna skal fortelle de voksne hvordan det har det i barnehagen.

Små barn er mye lettere å lede inn i positiv samhandling enn større barn. Skal vi forebygge mobbing må vi begynne tidlig!

Personalet skal på kurs om mobbing høsten 2016.

17. Tradisjoner/årshjul

Måned	Aktiviteter og tradisjoner	Fagområder og aktiviteter knyttet til disse
August	Tilvenning Uke 35 ;Norsk uke	Fagområdet; 1.Nærmiljø og samfunn: Tilvenning, bli kjent i barnehagen, få nye venner 2.Språk, tekst og kommunikasjon- lese enkle bøker, bruke språket aktivt i lek og i kommunikasjon med andre barn og voksne.
September	2.9 Fellessamling Uke 35 Norsk uke Uke 36-42Internasjonale uker Uke 36 ID (11.9.) 22.9 Fotografering	Fagområdet; 1.Nærmiljø og samfunn – Bli kjent i nærmiljøet rundt barnehagen igjennom turer. 2.Språk, tekst og kommunikasjon – språkgrupper begynner, eventyr; Bukkene bruse Grupper og turer begynner uke 36
Oktober	7.10 Fellessamling	Fagområdet;

	24.10 FN dagen – Forut marked	1.Nærmiljø og samfunn - bruke materialer fra Forut – lære at ikke alle barn har det like bra som oss, derfor bør vi hjelpe til. Barnekonvensjonen. 2. Språk, tekst og kommunikasjon- Eventyr; et utenlandsk eventyr da vi har internasjonale uker
November	4.11 Fellessamling	Fagområdet; 1.Etikk, religion og filosofi – 2. Språk, tekst og kommunikasjon - 3. Kunst, kultur og kreativitet -
Desember	1.12 Julegrantenning 2.12 Fellessamling 13.12 Lucia – Alle som vil på Dynamitten går i luciatoget, foreldre ansvar for å kle på barna. 20.12 Nissefest Julevandring for førskolebarna	Fagområdet; 1.Etikk, religion og filosofi - jul 2. Språk, tekst og kommunikasjon – syng julesanger, lese historier knyttet til jul. 3. Kunst, kultur og kreativitet – lage julegaver, syng julesanger
Januar	6.1 Fellessamling Skiskole uke 3-7	Fagområdet; 1. Kropp, bevegelse og helse – skiskole, uteaktiviteter med snø, samlinger med tema kroppen vår 2. Språk, tekst og kommunikasjon -
Februar	4.2 Fellessamling 6.2 Samefolketsdag 9.2 Aktivitetsdag 17.2 Karneval	Fagområdet; 1.Kropp, bevegelse og helse – aktivitetsdag, samlinger med tema kroppen vår 2. Språk, tekst og kommunikasjon - hva er karneval? 3. Kunst, kultur og kreativitet – fokus på karneval; lage masker, sorte katter og lære karneval sanger
Mars	3.3 Fellessamling	Fagområdet; 1. Antall, rom og form – 2. Språk, tekst og kommunikasjon - påske 3. Kunst, kultur og kreativitet – påskesanger, påskepynt
April	7.4 Påskefrokost 7.4 Fellessamling	Fagområdet; 1. Antall, rom og form - 2. Språk, tekst og kommunikasjon – eventyr

Mai	5.5 Fellessamling 16.5 Vårfest	Fagområdet; 1.Natur, miljø og teknikk – undrer oss over hva som spirer og gror, så planter, plante blomster, fokus på miljøvern- resirkulering, plukke søppel før 17.mai., 2. Språk, tekst og kommunikasjon - 17.mai
Juni	2.6 Fellessamling Sommerfest i regi av SU 30.5	Fagområdet; 1. Natur, miljø og teknikk – se på småkryp, bruke insektsbokser, miljøvern 2. Språk, tekst og kommunikasjon- eventyr
Juli	Sommerstengt uke 27,28,29 og 30.	

